

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2013 -04- 09	
Dnr	Rnr

16
KS20/304-26

2013-04-09

Tjänsteskrivelse

Kontor

SBK

Handläggare

Bengt Andersson

08-52303104

Bengt.andersson@sodertalje.se

Kommunstyrelsen
Stadsbyggnadsnämnden
Miljönämnd
Kultur- och Fritidsnämnden

Yttrande över Sjöfartsverkets underlag för samråd om "Mälarprojektet"

Dnr SBN 2013-00211, KS 13/54

Sammanfattning av ärendet

Sjöfartsverket har den 22/3 2013 skickat underlag på samråd i "Mälarprojektet" för besvarande senast den 3/5 2013.

Projektet är mycket omfattande och rymmer många olika aspekter, varför Södertälje kommun låtit tre av sina förvaltningar bistå med underlag till kommunens samlade remissvar.

Södertälje kommun har lämnat ett skriftligt svar under hösten 2012 i samband med det tidiga samrådet. Våra synpunkter kvarstår i detta yttrande, men insikten om de allvarliga konsekvenserna för Södertälje som nu ytterligare tydliggjorts i det remitterade materialet innebär att vi är ännu skarpare i vår kritik av förslaget.

Mälarprojektet är ett projekt som inte är efterfrågat av Södertälje kommun. Projektet har en mycket stor inverkan på Södertälje stadskärna, samtidigt som det skapar en liten nytta för kommunen. Samrådshandlingen tydliggör de drastiska konsekvenser som projektförslaget innebär i form av

- Mycket höga bullernivåer och starka vibrationer
- Försämrade luft- och vattenkvalitet
- Konsekvenser för befintliga byggnader och kommande exploateringar

Att genomdriva detta projekt kommer att få förödande konsekvenser för ett labilt Södertälje och kommer att stoppa vårt pågående arbete med att bibehålla boende, företag och besökare i vår stad och kommun.

Kommunförvaltningens förslag till Stadsbyggnadsnämnden, Miljönämnden och Kultur- och Fritidsnämnden är att tillstyrka kommunförvaltningens förslag till remissyttrande över Sjöfartsverkets underlag för samråd "Mäljarprojektet".

Kommunförvaltningens förslag till Kommunstyrelsen är att godkänna förslag till remissyttrande över Sjöfartsverkets underlag för samråd "Mäljarprojektet".

Beslutsunderlag

Sjöfartsverkets underlag till samråd för Mäljarprojektet finns att tillgå på följande länk: http://www.sjofartsverket.se/pages/41794/M%c3%a4larprojektet_samr%c3%a5dsunderlag%202_130322.pdf

Ärendet

Sjöfartsverket har skickat underlag på samråd i Mäljarprojektet. Projektet har som syfte att förbättra sjösäkerheten och tillgängligheten i de allmänna farlederna genom Södertälje kanal till hamnarna i Västerås och Köping. Projektet innebär fördjupning och breddning till Västerås och Köping samt uppgradering av Södertälje sluss och kanal. Omfattande muddring kommer att genomföras, sammantaget uppskattas att totalt 660 000 m³ behöver tas om hand. Av dessa är uppskattningsvis 160 000 m³ i området Södertälje kanal. För att trafikera Mäljarleden med större fartyg behöver Södertälje sluss breddas och förlängas. Projektet inryms i de statliga investeringsplanerna för perioden 2010-2021 och omfattar ca 1500 Mkr.

Syftet med samrådet är att

- informera om planerade arbeten
- inhämta information och kunskap från berörda
- möjliggöra delaktighet och etablera kontakt
- inhämta synpunkter på planerade arbeten

Mäljarprojektet är ett projekt som inte är efterfrågat av Södertälje kommun. Projektet har en mycket stor inverkan på Södertälje stadskärna, samtidigt som det skapar en liten nytta för kommunen. Samrådshandlingen tydliggör de drastiska konsekvenser som projektförslaget innebär i form av

- Mycket höga bullernivåer och starka vibrationer

- Försämrade luft- och vattenkvalitet
- Konsekvenser för befintliga byggnader och kommande exploateringar

Södertälje har idag mycket stora sociala och ekonomiska problem. Stadens 68000 boende, 5700 företag med 46000 anställda samt 750 000 besökare kan relativt enkelt välja andra platser i en expansiv Stockholmsregion.

Att genomdriva detta projekt kommer att få förödande konsekvenser för ett labilt Södertälje och kommer att stoppa vårt pågående arbete med att bibehålla boende, företag och besökare i vår stad och kommun. Staten kan genom sitt riksintresse för sjöfarten genomföra detta projekt trots kommunens protester, men bör åtminstone ställa sig följande frågor:

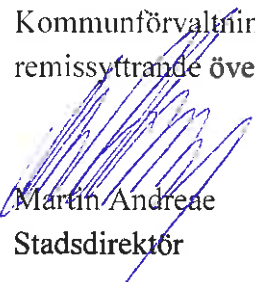
1. Är det rätt läge att bedriva pålningsarbete i centrala Södertälje mellan kl 07:00-19:00 under tre års tid? Är staten berett att svara för konsekvenserna som kommer att uppstå för Södertäljes boende, företagare och besökare?
2. Är verkligen de positiva effekterna i form av några ytterligare större fartyg att jämföra med de konsekvenser som det innebär för Södertäljes boende, företagare och besökare? Vad har ni att vinna och vad har ni att förlora på detta projekt?
3. Om ni ändå väljer att genomföra projektet, vilka kompensationer kommer staten att ställa upp med till Södertälje?

Kommunförvaltningens förslag till stadsbyggnadsnämnden, miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden

Kommunförvaltningens förslag till Stadsbyggnadsnämnden, Miljönämnden och Kultur- och Fritidsnämnden är att tillstyrka kommunförvaltningens förslag till remissyttrande över Sjöfartsverkets underlag för samråd "Mälarprojektet".

Kommunförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunförvaltningens förslag till Kommunstyrelsen är att godkänna förslag till remissyttrande över Sjöfartsverkets underlag för samråd "Mälarprojektet".

Martin Andreae
Stadsdirektör

Beslutet expedieras till: Akten, Bengt Andersson SBK; Emma Tibblin, KoFK; Anders Eriksson, MK

Datum
2013-04-09

Dnr
2012-01461

Enhet
Samhällsbyggnadskontoret

Handläggare
Bengt Andersson

Sjöfartsverket
Östra Promenaden 7
60178 NORRKÖPING

Yttrande över Sjöfartsverkets underlag för samråd om "Mälarprojektet"

Sjöfartsverket har den 22/3 2013 skickat underlag på samråd i "Mälarprojektet" för besvarande senast den 3/5 2013.

Projektet är mycket omfattande och rymmer många olika aspekter, varför Södertälje kommun låtit tre av sina förvaltningar bistå med underlag till kommunens samlade remissvar.

Södertälje kommun har lämnat ett skriftligt svar under hösten 2012 i samband med det tidiga samrådet. Våra synpunkter kvarstår i detta yttrande, men insikten om de allvarliga konsekvenserna för Södertälje som nu ytterligare tydliggjorts i det remitterade materialet innebär att vi är ännu skarpare i vår kritik av förslaget.

Sammanfattning

Mälarprojektet är ett projekt som inte är efterfrågat av Södertälje kommun. Projektet har en mycket stor inverkan på Södertälje stadskärna, samtidigt som det skapar en liten nytta för kommunen. Samrådshandlingen tydliggör de drastiska konsekvenser som projektförslaget innebär i form av

- Mycket höga bullernivåer och starka vibrationer
- Försämrad luft- och vattenkvalitet
- Konsekvenser för befintliga byggnader och kommande exploateringar

Södertälje har idag mycket stora sociala och ekonomiska problem. Stadens 68000 boende, 5700 företag med 46000 anställda samt 750 000 besökare kan relativt enkelt välja andra platser i en expansiv Stockholmsregion.

Att genomdriva detta projekt kommer att få förödande konsekvenser för ett labilt Södertälje och kommer att stoppa vårt pågående arbete med att bibehålla boende, företag och besökare i vår stad och kommun. Staten kan genom sitt riksintresse för sjöfarten genomföra detta projekt trots kommunens protester, men bör åtminstone ställa sig följand frågor:

1. Är det rätt läge att bedriva pålningsarbete i centrala Södertälje mellan kl 07:00-19:00 under tre års tid? Är staten berett att svara för konsekvenserna som kommer att uppstå för Södertäljes boende, företagare och besökare?
2. Är verkligen de positiva effekterna i form av några ytterligare större fartyg att jämföra med de konsekvenser som det innebär för Södertäljes boende, företagare och besökare? Vad har ni att vinna och vad har ni att förlora på detta projekt?
3. Om ni ändå väljer att genomföra projektet, vilka kompensationer kommer staten att ställa upp med till Södertälje?

Bakgrund

Sjöfartsverket har skickat underlag på samråd i Mäljarprojektet. Projektet har som syfte att förbättra sjösäkerheten och tillgängligheten i de allmänna farlederna genom Södertälje kanal till hamnarna i Västerås och Köping. Projektet innebär fördjupning och breddning till Västerås och Köping samt uppgradering av Södertälje sluss och kanal. Omfattande muddring kommer att genomföras, sammantaget uppskattas att totalt 660 000 m³ behöver tas om hand. Av dessa är uppskattningsvis 160 000 m³ i området Södertälje kanal. För att trafikera Mäljarleden med större fartyg behöver Södertälje sluss breddas och förlängas. Projektet inryms i de statliga investeringsplanerna för perioden 2010-2021 och omfattar ca 1500 Mkr.

Syftet med samrådet är att

- informera om planerade arbeten
- inhämta information och kunskap från berörda
- möjliggöra delaktighet och etablera kontakt
- inhämta synpunkter på planerade arbeten

Fortsatt tidplan för Mäljarprojektet redovisas nedan:

Vintern 2012/2013: Fortsatta utredningsarbete i form av bla fartygssimuleringar samt utredningar avseende vattenmiljö/dricksvatten, naturmiljö, fiske, kulturmiljö, friluftsliv, buller/luftmiljö mm.

Våren 2013: Genomförande av bredare samråd inkl allmänhet. Arbetet med planering och projektering bedöms då ha kommit längre och kommer även parallellt att fortsätta.

Hösten 2013: Framtagande och inlämning av tillståndsansökan och MKB till mark- och miljööverdomstolen. Inlämningen av tillståndsansökan beräknas ske i november 2013

År 2014: Hantering av mark- och miljööverdomstolen under ett år, dom förväntas komma i november 2014. Parallellt påbörjas förberedelse inför produktion

År 2015-2017: Bygg/Produktionsskedet bedöms ta tre år och anläggningarna bedöms kunna vara klara till 2017. Viss produktion kan möjligen kunna påbörjas redan 2014 efter Mark- och miljööverdomstolens besked i november 2014.

Stor inverkan på Södertälje stad, liten nytta för Södertälje kommun

Mälarpjektet är ett mycket omfattande projekt som direkt berör Södertälje kommun och särskilt Södertälje stad.

Södertälje uppstod på 600-talet i samband med landhöjningen i farleden till och från bl.a. Birka/Björkö, då fartygen behövde dras över landpassagen. Under historiens gång har alltid farleden, slussen och vattnet varit en viktig del av stadens historia och själ. Utvecklingen av farleden och stadens utveckling har gått hand i hand.

Idag vill Södertälje kommun vill förstärka stadens utveckling genom förtätning med ytterligare bostäder och verksamheter i stadens mest centrala delar. Ett politiskt antaget program för utveckling av stadskärnan finns sedan 2010. Det finns en stor oro i Södertälje kommun för att en ökad sjöfartstrafik med större fartyg genom Södertälje medför en försämrad buller- och luftmiljö och kan leda till att våra planer kring en fortsatt utveckling av staden inte kan fullföljas på det sätt som vi önskar.

För att få en så liten negativ påverkan som möjligt för Södertälje stad behöver samverkan ske med Södertälje kommun ske i stadsbyggnadsfrågor. Sjöfartsverkets behov av lösningar för säkerhet och service måste ske i samklang med stadens behov av offentliga rum, tillgänglighet, kommunikationer, mötesplatser mfl. aspekter av vikt för en levande och väl fungerande stad. De handlingar som tas fram i Mälarpjektet måste på ett bättre sätt hantera dessa frågor.

Finansiering av kompletterande åtgärder drabbar Södertälje kommun

Åtgärderna genom Södertälje kanal och ombyggnaden av Södertälje sluss kräver kompletterande följdinvesteringar t.ex. ombyggnad av anslutande vägar över slussen. I ett så stor och omfattande projekt som Mälarpjektet bör det vara statens uppgift att finansiera dessa följdinvesteringar. Vi vill i detta sammanhang också framföra det orimliga i att det är Södertälje kommun som har driftansvaret för Mäljarbron.

Kommunstyrelsen i Södertälje har den 26/10 2012 beslutat att förorda stadsdirektören Martin Andrae att inleda förhandlingar med Sjöfartsverket avseende utformning och finansiering.

Konsekvenser under driftskedet

Kanalens placering, mitt i Södertälje stad, med Slussen i den centrala stadskärnan, innebär att staden och dess innevånare kommer att påverkas i mycket hög grad av Mälarpjektet. Konsekvenserna av projektets genomförande kommer att påverka Södertälje, inte bara under genomförandeskedet, utan i hög grad även långsiktigt, under driftskedet. I MKB:n behöver konsekvenserna av projektets genomförande under driftskedet noggrannare utredas för att ge en tydligare bild av vad den framtida fartygstrafiken kommer att innebära

för frågor som *Buller, Vibrationer, Utsläpp/Luftkvalitet, Risker från fartygstrafiken* i allmänhet och från *Transporter av farligt gods* i synnerhet. Detta bör belysas för såväl trafikeringen av kanalen/farleden som för själva slussningsmomentet. Konsekvenser med avseende på *Erosion, Ras* och *Skred* behöver också närmare belysas och beskrivas. Även i de fall man inte förväntar sig någon förändring, eller en förbättring förväntas, behöver detta belysas och motiveras. Åtgärder för att förhindra/minska negativ påverkan behöver utredas och föreslås.

Övergripande effekter och konsekvenser av Mälarpjektet

Ambitionen med de investeringar staten gör i form av 1500 Mkr är att de ska innebära en överflyttning av gods från lastbil till fartyg. Vi önskar att de kommande handlingarna i Mälarpjektet mer detaljerat redovisar vilka större transporter som skulle kunna överflyttas och vilka effekter detta kommer att innebära. De positiva effekterna behöver ställas mot de många negativa konsekvenserna under genomförande och driftskedet.

Södertälje kommun menar att en investering från statens sida i Södertälje farled vid Brandalsund skulle ha genomförts samtidigt eller innan de nu föreslagna åtgärderna, då denna insats skulle kunna gynna sjötrafik till och från tre hamnar istället för enbart Mälarhusarna.

Behov av tydliggörande av illustrativt material

Tydliga kartor, skisser och beskrivningar över de åtgärder som planeras genomföras i Södertälje behövs. Till exempel *Sträckor som ska spantas/skisser av utformningen, Skisser av åtgärder vid Kanalholmen, Nya ledverks omfattning och placering.*

Mycket stora miljöbelastningar både under genomförande och drift skede

Miljökontoret har särskilt studerat samrådshandlingens miljökonsekvenser.

2. Syfte och utgångspunkter

Syftet med utbygganden är ökad säkerhet, tillgänglighet, transportkapacitet för yrkessjöfarten. Vidare skall slusskonstruktion anpassas till Mälarens framtida nivåer. En analys av konsekvenser för fritidsbåtar som samtidigt trafikerar farleden och kanalen samt säkerhetsaspekter bör redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen. I samband med passager av ett allt större fartyg i kanalen kan detta innebära en blockering för det stora antal fritidsbåtar som sommartid passerar kanalen till Saltsjön. Behovet av tillfälliga väntplatser kommer att öka. Konsekvenserna för Södertälje Gästhamn bör även tas upp i samband med byggperioden i avsnitt kring yttre Maren.

3.2 åtgärder i Södertälje kanal och sluss

Omfattande arbeten med spontning och uppmuddring kommer att ske utmed i princip hela kanalen genom Södertälje. En breddning och förlängning av slussen från dagens 135 m till 190 m och en ny slussbro innebär väsentliga ingrepp och byggverksamhet. Hela ombyggnaden beräknas ta upp mot 3 år med huvuddelen av tiden med slussombyggnaden. Arbetena utmed kanalen innebär en bulleraktivitet som blir rörlig vartefter som arbetena med spontning, borrning och muddring fortskrider.

Ur bullerstörningssynpunkt finns det bebyggelse utmed kanalen som kan betecknas som extra känslig. Det är området för Södertälje sjukhus på östra sidan av kanalen strax söder om Mäljarbron. I samband med störande byggverksamhet utmed kanalen i detta avsnitt måste ett nära samråd ske med driftansvariga för sjukhuset. Till sammanhanget hör även att om- och tillbyggnad kommer att ske av sjukhuset inom den närmaste tiden.

6. Preliminära miljökonsekvenser, huvudalternativet

Miljökonsekvenser (Utdrag ur miljökontorets yttrande 2012-11-02)

Under 1900-talets mitt fanns det i Södertälje en kemisk-teknisk fabrik som tillverkade fenykvicksilver. Kvicksilvret som idag påträffas i Södertälje kanal har sitt ursprung från denna fabrik. Sedimenten i de norra delarna av Södertälje kanal är kraftigt förorenade och den högsta föroreningshalten har påträffats i Snäckviken. Kvicksilver är toxiskt och kan biomagnifieras varför dessa sediment utgör en potentiell risk för det lokala ekosystemet. Förutom kvicksilver innehåller sedimenten i kanalen andra tungmetaller som bly, kadmium, koppar, och zink samt persistenta organiska substanser som t.ex. PCB. Höga halter av petroleunkolväten har också påvisats i kanalen och i Igelstaviken. Institutet för vatten- och luftvårdsforskning (IVL) har studerat hur de förorenade sedimenten påverkar ekosystemet lokalt samt hur muddringsarbeten och farledstrafiken kan påverka spridningen av kvicksilver:

- *Kvicksilvret i Snäckvikens sediment orsakar ingen betydande ekologisk påverkan på plats.*
- *Muddring ökar risken på ett par års sikt.*
- *Utökad fartygstrafik skulle kunna medföra en permanent förhöjd risk, beroende på de hydrologiska effekterna orsakade av fartygen.*
- *Ur vetenskaplig synvinkel rekommenderas att sedimenten ligger kvar, men att varje ingrepp i området föregås av noggranna miljöbedömningar och följs genom kontrollprogram.*

Södertälje kanal har bedömts tillhöra riskklass 1 grundat på en MIFO inventering, fas 1. Innan något arbete kan påbörjas i kanalen måste en anmälan om efterbehandling enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd inkomma till miljökontoret. Detta bör ske med mycket god framförhållning.

Miljökontoret måste i detta sammanhang åter framhålla nödvändigheten av att noggranna studier sker av hur de mycket starkt kontaminerade bottarna utanför AstraZeneca-anläggningen kan påverkas av ökade vattenrörelser och strömmar i samband med allt ökade fartygsstorlekar.

6.3 Vatten- naturmiljö samt fiske

Vid spontning och muddring måste beaktas den genomströmningspassage i form av rörkulvert som finns mellan kanalen och inre viken av inre Maren. Den fyller en viktig funktion för att hålla vattnet friskt i den innersta delen av viken. Genomströmningen via den sk blindtarmen som utgör en del av gamla södertälje kanal måste också bibehållas. Förslag till dumpningsplatser för muddermassor som utreds är bl.a avsnitt vid Ragnhildsborgsviken samt Hallsfjärden öster och söder om Skorvan. Miljökontoret avråder från områden kring Skorvan då viken väster om ön vid Pershagen utgör en allmän badplats. Hallsfjärden och Södertälje kanal in mot mälaren utgör vandringsväg för laxartade fiskar. Arbetena med muddring och dumpning av muddermassor bör så långt möjligt ta hänsyn till tider för fiskens vandringar.

Muddringsarbeten i anslutning till Linasundet kan påverka det stora allmänna badet MälARBadet vid Ragnhildsborg. Tidpunkt för muddringsarbeten måste ske i god tid före eller efter badsäsongen.

6.7 Buller och vibrationer

Miljökontoret ser det som mycket angeläget att arbetsmetoder för arbetenas genomförande avseende främst spontning och borrhingsarbeten kan utföras med utrustning som uppfyller kriterier på bästa möjliga teknik ur bullerhänseende. Sjöfartsverket bör då i upphandlingsskeden försäkra sig om att ställa krav på underentreprenörer att de kan redovisa sådan utrustning. Vi bedömer det även angeläget att spontningsarbeten kan ske med teknik som inriktas mot vibreringsteknik i stället för nedslagning.

Eftersom bullrande arbeten kommer att bedrivas under en längre tid, flera år, förutsätter miljökontoret att mark- och miljödomstolen kommer att fastställa riktvärden eller begränsningsvärden för buller som måste efterlevas. Lämpligt utformade egenkontrollprogram behöver därefter redovisas för tillsynsmyndigheten.

Miljökontoret och miljönämnden avser återkomma med yttrande i samband med att miljökonsekvensbeskrivningen är färdig och som lämnas i samband med mark- och miljödomstolens prövning.

Frågor om påverkan på kulturmiljön behöver besvaras i fortsatt utredningsarbete

MKB:n för kulturmiljön kommer att utföras under våren 2013, yttrandet för kulturmiljön utgår därför ifrån befintliga kulturvärden och antaganden om möjlig påverkan. Nedan

anges synpunkterna, och i bilaga 1 finns mer detaljerade synpunkter från Södertälje kommuns stadsantikvarie.

Södertälje sluss och kanal kantas av höga kulturmiljövärden som bildar en attraktiv kvalitet i stadskärnan. Föreslagna åtgärder av kanalsträckningen tillför inget mervärde till kulturmiljön men kan innebära en negativ påverkan både visuellt och fysiskt. Den negativa påverkan kan orsakas av att kulturmiljöer tas bort, att det uppstår skador på byggnader både intill kanalen och i närområdet genom vibrationer, att kanalpromenader och rester av dragvägar förstörs genom spontningen av kanalslänterna och att Blindtarmen snörps av genom spontningen. Lotsövernattningsbyggnaden föreslås rivas inför nya broläget vilket till viss del minskar kulturmiljöns helhet. Positivt är att Slussnedgångsbyggnader behålls inom området samt att gamla kanalen intill Kanalholmen bibehålls. Det är av stor vikt att MKB;n rörande kulturmiljöerna längs kanalen samt intilliggande kulturmiljöer som utpekats i det av Kommunstyrelsen antagna planeringsunderlaget "Inventering av kulturmiljöer i Södertälje kommun" redovisas mer detaljerat med eventuellt förslag till skyddsåtgärder som föreslås göras med fornlämningarna. Utformningsfrågorna av Sjöfartsverkets nya verksamhetsområde är av stor vikt i den känsliga kulturmiljön som Slussen utgör.

Boel Godner
Kommunstyrelsens ordförande

Martin Andreae
Stadsdirektör

Kopia till: Akten, Samhällsbyggnadskontoret, Miljökontoret, Kultur- och fritidskontoret

Bilaga 1: Stadsantikvariens yttrande rörande kulturmiljö om Sjöfartsverkets samrådsremiss "Mälarprojektet- Underlag för samråd."

Ärendet

Yttrandet utgör en bilaga i Södertälje kommuns remissvar angående Sjöfartsverkets samråd om Mälarprojektet och de delar som berör om- och utbyggnad av Södertälje kanal och sluss. Projektets syfte är att förbättra infrastrukturen för sjöfarten på Mälaren. Projektet planeras vara genomfört till år 2017 och berör Södertäljes stadskärna i stor omfattning. Åtgärderna består bl.a. av ett nytt brolägg, muddring i kanalen, schaktning samt förstärkning av kanalslänterna. Ett nytt verksamhetsområde för Sjöfartsverket förslås uppföras med nya verksamhetsbyggnader inom ett inhägnat gårdsområde.

Åtgärderna medför störningar av olika slag bl.a. begränsad tillgänglighet, visuell förändring samt buller, förändrade grundvattennivåer och vibrationer som kan medföra bestående skador på den mångfacetterade kulturmiljön längs berörd sträcka.

Under våren 2012 utförs en MKB för kulturmiljön. Den ska tydliggöra kulturhistoriska värden och förväntad påverkan på dem. Yttrandet nedan blir därför mer en redogörelse för befintliga kulturmiljövärden och vad som i stort kan befaras hända med dem.

Kultur- och fritidskontoret har i tidigare medskick till Södertälje kommuns svar på Sjöfartsverkets "Underlag för inledande samråd" hösten 2012, redogjort för kulturhistoriska värden längs den berörda sträckan, se bilaga nedan. Några av de synpunkter kontoret hade har tagits hänsyn till i det nya samrådsförslaget.

Synpunkter

Södertälje sluss och kanal kantas av höga kulturmiljövärden som bildar en attraktiv kvalitet i stadskärnan.

- Föreslagna åtgärder av kanalsträckningen tillför inget mervärde till kulturmiljön men kan innebära en negativ påverkan både visuellt och fysiskt. De vibrationer som förväntas bedöms inte innebära risk för sättningsskador såtillvida att grundläggningen av byggnader inte är bristfällig. Det därför av vikt att påpeka att angränsande kulturmiljöer säkerställs från skador som kan orsakas av vibrationer under ombyggnadstiden
- Det är positivt att de runda slussnedgångsbyggnaderna som är en betydande del av slussmiljön behålls. Det är även av stor betydelse att den gamla kanalfåran föreslås

behållas som öppet vatten mellan Kanalholmen och fastlandet istället för att fyllas igen enligt tidigare förslag.

- Övriga höga kulturmiljövärden längs kanal och sluss måste värnas för att utgöra en kvalitet i stadsrummet och utvecklas i enlighet med de intentioner som finns i "Stadskärnprogrammet", "Inventering av kulturmiljöer i Södertälje kommun" samt i "Grönplan för Södertälje tätort".
 - **Blindtarmen.** Förslaget föreslår en spontning vid Blindtarmen som då snörps av från resten av kanalen. Det är olyckligt för kulturmiljön.
 - **Kanalslänter, Kanalpromenaden och Dragvägen.** Schaktning och spontning av kanalslänterna kan medföra stor negativ påverkan både på specifika kulturmiljövärden och på kulturmiljön i stort. Kanalpromenadens dragning, ålderdomliga karaktär i dragvägarna och detaljer bedöms påverkas. Det är av stor vikt att åtgärder tar hänsyn till kulturmiljö och stadsbild.
 - **Övriga angränsande kulturmiljöer.** Vid utredande om påverkan och eventuella skyddsåtgärder ska "Inventering av kulturmiljöer i Södertälje kommun, rapport 7 om stadskärnan" utgöra underlag för kulturmiljön.
 - **Lotsövernattningsbyggnaden.** Det är olyckligt att lotsövernattningsbyggnaden rivs. Den utgör inte en ursprunglig del av 1920-talsmiljön och har därför en något lägre klassificering men ses ändå som en viktig del av miljön. Att förlägga bron ytterligare söderut skulle dock påverka de högt värderade verkstadsbyggnaderna.
- Samrådsunderlaget anger att konsekvenser samt eventuella skyddsåtgärder för kulturmiljön behandlas inom eventuell tillståndsansökan enligt KML men även ska beskrivas översiktligt i MKB:n . Det innebär konsekvenser och skyddsåtgärder rörande fornlämningar. Även övriga kulturmiljöer som faller utanför KML behöver redovisas mer detaljerat med förslag till skyddsåtgärder.
- Vid utformning av nya byggnader och staket vid Sjöfartsverkets nya verksamhetsområde bör utformning utgå från platsen.
- Länsstyrelsen som tillståndsmyndighet övervakar fornlämningsfrågorna både ovan och under vatten.

Emma Tibblin
Stadsantikvarie